

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

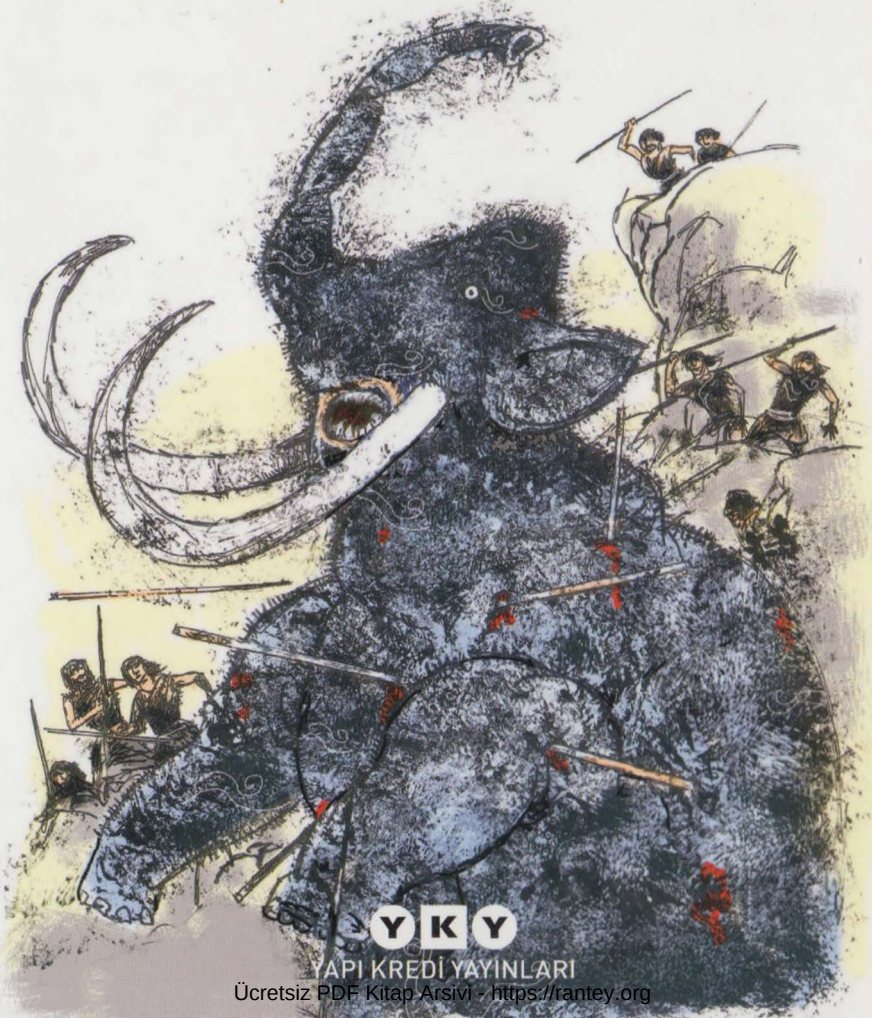
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BİLGİN ADALI

Eşek Klanı

Resimleyen
Mustafa Delioğlu

YKY

YAPI KREDİ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Eşek Klanı

Bilgin Adalı (11 Aralık 1944, Safranbolu - 29 Eylül 2012, Antalya) AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nda radyo ve televizyon programcılığı konusunda öğrenim gördü. 1968-1976 yılları arasında TRT Ankara Televizyonu'nda belgesel filmler, kültür ve sanat programları, çocuk ve gençlik programları hazırladı. 1973'te Türk Dil Kurumu üyeliğine seçildi. 1976'da Dokuz Eylül Üniversitesi GSF Sinema TV bölümünde öğretim görevlisi, daha sonra bölüm başkanı oldu. 1984'te, üniversiteden ayrılarak İstanbul'da reklam yazarlığı, yaratıcı yönetmenlik yaptı. Toplu Şiirleri *Eskimeyen Yüreğim* (2011) YKY tarafından yayımlandı. Çocuklar için pek çok kitap yazdı.

Mustafa Delioğlu (1946, Erzincan) 1975'ten bu yana severek okunan bin kadar çocuk kitabını resimledi. Çalışmaları yurtdışında da ilgi gören Delioğlu, kişisel resim sergileri açtı, karma sergilere katıldı.

*Bilgin Adalı'nın
YKY'deki kitapları:*

**Eskimeyen Yüreğim - Toplu Şiirler ve
Yeni Şiirler (1977-2007) (2011)**

Doğan Kardeş:
Gilgamiş Destanı - Gençler İçin (2009)
Argo Gemicilerinin Destanı / Rodoslu Apollonios (2009)
**Kral Arthur, Merlin ve Yuvarlak
Masa Şövalyeleri / Sir Thomas Malory (2010)**
Meraklı Karınca Cimcim'in Serüvenleri (2011)
Meraklı Karınca Cimcim Yollarda (2011)
Arkadaşım Papi (2011)
Robin Hood (2012)
Oğuz Kağan Destanı (2012)
Mavi Gezegenin İlk İnsanları (2012)
Benekli (2012)
Çanakkale Destanı (2012)
Kanatlı Kirpiyle Uçan Kaplumbağa (2013)
Bencil Dev - Nar Tanesi (2013)
Barış Çocuk - Atatürk'le Kurtuluş Savaşı'nda (2014)
Odysseia Destanı (2014)
Troya Savaşı ve İlyada Destanı (2014)
Büyük Tuzlu Su Klanı (2017)
Buzul Çağı (2017)
Dede Korkut Hikâyeleri (2017)
Eşek Klanı (2017)

BİLGİN ADALI

Eşek Klanı

Resimleyen
Mustafa Delioğlu

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4913
Doğan Kardeş - 811

Eşek Klanı / Bilgin Adalı
Resimleyen: Mustafa Delioğlu

Kitap editörü: Devrim Çakır
Düzelti: Alper Zorlu

Grafik uygulama: Arzu Yaraş

Baskı: Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.
Dudullu Organize San. Bölgesi 1.Cad. No:16 Ümraniye-İstanbul
Tel: 444 44 03 • Fax: (0216) 365 99 07-08 • www.bilnet.net.tr
Sertifika No: 31345

1. baskı: Nemesis Kitap, Eylül 2010
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Temmuz 2017
ISBN 978-975-08-4029-6

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2017
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeralı Caddesi No: 4 Karaköy Palas Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

Eşek Klanı •	7
Savaş •	15
Bilgiyi Paylaşmak •	21
İlk Bebek •	28
Köleler ve Köleciler •	33
Büyük Su Serüveni •	40
Fırtına •	49
Mork'un Klanı •	54
Büyük Aşklar Böyle Başlar •	61
Mamut Avı •	66
Çifte Düğün •	72
Dönüş •	77
Kış ve Bahar •	82

Eşek Klanı

Eşek Klanı'nda yaşam olanca yoğunluğuyla sürüyordu. Kardeşi Nom, Tor Baba'ya balıkların nasıl tütsüleneceğini göstermişti. O da balıkları ve etleri tütsüleyip kışa hazırlıyordu.

Çevre klanlardan otuz genç katılmıştı onlara.

Klandan iki genç kız, her gün mutlaka balık avına çıkıyor ve çok sayıda balıkla geri dönüyordu. Balık avlama işinde epeyce ustalaşmışlardı. Delikanlılar her gün oklarını ve yaylarını kuşanıp avlanmaya gidiyorlardı; klanda kalan gençlerin görevi ise kış için odun toplamaktı. Nom onlara bu yörede kışın pek yumuşak geçtiğini, kar falan yağmadığını söylediyse de gençler her türlü olasılığa karşı hazırlıklı olmak istiyorlardı. Gereğinden çok odun toplamak kimseye zarar vermezdi; daha sonra da yakabilirlerdi artan odunları.

Bu arada yeni yakalanan eşeklerle, klandaki eşek sayısı altıya yükselmişti. Şin onları da başarıyla evcilleştirmişti. Ama hem onların beslenmeleri hem

de kış için bol bol ot toplamak gerekiyordu. Toplanan otların çoğunu klan mağarasının yanındaki düzlüğe serip kurutuyordu Şin. Odun toplamaya gidenler yardımcı oluyordu ona bu konuda. Odunlarla birlikte her biri birkaç tutam ot

da getiriyordu klana. Eşekleri toplanan odunları taşımak için kullanıyorlardı. Doğrusu eşeklerin büyük yardımları oluyordu odun toplamaya gidenlere. Kimi zaman vurulan yaban sığırlarını, geyikleri taşımak için de yararlanıyorlardı eşeklerden. Tor Baba, eşeklerin her biri için Lüsi'ye ördüğü gibi yük taşımalarını kolaylaştıracak sırtlıklar örmüştü sazlardan.

Eşekler odun toplama sırasında karınlarını yeterince doyuruyorlardı nasıl olsa. Esas kış için kuru ot gerekliydi onlara da.

Lüsi'nin yavrusu Şinpa hızla büyüyor, hoplayıp zıplamalarıyla herkesi güldürüyordu. Klanın neşe kaynağı olmuştu. Günler herhangi bir değişiklik olmadan geçip gidiyor, tüm klan kışa hazırlanıyordu.

Bir gün yaşamlarını değiştiren bir olay oldu: Orka avdan, bir parça geyik derisine sardığı boz renkli

dişi bir kurt yavrusuyla geldi. şin elbette hemen sahiplendi yavruyu.

“Dikkat et, hırlayıp ısıırıyor” diye uyardı onu Orka, “Çalıların arasında buldum. Annesini yitirmiş olmalı. Ancak geyik derisine sararak tutabildim. Elimi ısırık içinde bıraktı.”

“şin teyzesini ısırılmaz o, değil mi?” diye elini uzatan şin, bir çığlık atarak geri çekti elini. Yavru kurt keskin dişlerini geçirivermişti. Herkes kahkahalarla güldü şin’in şaşkınlığına.

“Gölün siz, gülün. Birkaç gün sonra görürsünüz...”

şin, ilk iş olarak yavrunun önüne, ince ince doğrayıp ateşte hafifçe pişirdiğı etlerden koydu. Mağaranın yan tarafında, kalabalıktan uzak bir yere bağladığı hayvana Kurt adını vermişti.

Kurt kuşkuyla yaklaştı etlere. En küçük bir harekette ipinin izin verdiği kadar uzağı kaçıyordu. Ama şin’in yumuşak bir sesle söylediğı tatlı sözler korkusunu bir parça azalttı. Pek de aç olmalıydı ki, önüne bırakılan etleri silip süpürdü.

“Ne olacak bu?” diye homurdandı Tor Baba, “Besleyecek bir boğaz daha. Üstelik bu yalnızca et yer...”

“Evcilleştğinde iyi bir dost olacağını sanıyorum” diye yanıtladı onu şin.

“Evcilleşir mi bu? Bildiğın kurt işte... Eşeklerin arasına sal, boyuna bosuna bakmadan parçalamaya kalkışır hepsini.”

“Ben bütün hayvanların evcilleştirilebileceğine inanıyorum Tor Baba.”

“Evcilleştir de görelim...”

Yeni bir uğraş daha çıkmıştı Şin’e. Her gün dere kıyısına iniyor, sakınleştirici otlardan bir tutam topluyor, onları ezip Kurt’a verdiği etlerin içine karıştırıyordu. Kurt giderek sakınleşmiş ve ona alışmaya başlamıştı. Yanına başkaları yaklaştığında hemen hırlamaya başlasa da Şin geldiğinde kuyruğunu sallayarak yanına gidiyor, tatlı sözlerini dinliyor, onu sevmesine izin veriyordu.

Bir hafta kadar sonra Şin, ipinden tutarak Kurt’u klan içinde gezdirmeye başladı. “Klan üyelerini kokularından tanıması için” yanıtını veriyordu bunu neden yaptığını soranlara.

Her yeri kokluyordu Kurt. Bazı yerlerde daha uzun süre kalıyordu koklamak için. En çok kokladığı yer, derileri yüzüldükten sonra av hayvanlarının parçalandığı kütüğün çevresi oldu. Burada pişmemiş et parçacıklarının kokusunu almış olmalıydı.

Şin’in onu pişmiş et yemeye alıştırmaması pek zor olmadı. Önüne koyduğu etleri her gün biraz daha çok pişiriyordu. Kısa süre sonra Kurt çiğ et yemez oldu. Bu arada klan ve çevresindeki gezintileri sürüyordu. Klan mağarasının içinde her köşeyi koklamış, klan halkının kokusunu öğrenmişti Kurt. Artık

onlardan biri yakınından gezerken hırlamıyordu. Ama Şin'den başka kimseyi de yanına yaklaştırmıyordu.

Bir gün Şin bir deneme yapmak istedi. Kurt'u gezdirmeye klandaki genç kızlardan Agira'yla çıktı. Ona gezerken kurtla konuşması, tatlı bir sesle güzel şeyler söylemesi gerektiğini anlattı.

Kurt uzun uzun kokladı Agira'yı. Başlangıçta bu yakınlıktan hiç hoşlanmadıysa da giderek kıza alıştı.

Şin birkaç kez Kurt'un yemeğini Agira'yla yolladı. Bu durumu önce biraz kuşkuyla karşılayan Kurt sonunda Agira'nın da dost olduğunu öğrendi. Artık bazı günler onu gezmeye Agira tek başına götürüyordu. Böylece ikisinin dostluğu da gelişmeye başladı.

Klana geldiğinden beri onunla hiç ilgilenmeyen Tor Baba'nın bir gün Kurt'la dostluk kuracağı tuttu. Izgarada yeni pişmiş bir balığı alıp hayvanın yanına gitti. Kurt önce hiç ilgilenmedi onunla. Tanıdığı kokulardan biriydi onun kokusu da. Ama yanına fazla sokulunca hırlamaya başladı.

Tor Baba, Kurt'un ulaşabileceği bir yere attı balığı ve oturup beklemeye başladı.

Kurt önce pek ilgisiz gibi görünüyordu ama kızarmış balığın mis gibi kokusu onu çağırıyordu. Kuşkuyla bakarak kalktı yerinden, balığın yanına gidip kokladı, sonra da yalayıp yuttu.

Tor Baba kalktı gitti, sonra geyik kemikleriyle geri döndü. Elindeki kemikleri göstererek biraz daha yaklaştı Kurt'a. Hayvan bu kez hırlamadı. Tor Baba kemikleri yine onun ulaşabileceği bir yere attı ve beklemeye başladı. Kurt önceki tedirginliği göstermeden, kuyruğunu sallayarak yaklaştı. Birkaç lokmada yalayıp yuttu kemikleri de. Ama bu kez yerine döneceğine, kuyruğunu sallayarak Tor Baba'ya, "Başka yok mu?" dercesine bakıyordu.

Tor Baba kalkıp üstünde et parçaları bulunan büyük bir kemik getirdi. Bu kez kemiği eliyle uzattı Kurt'a. Kuyruğunu sallayarak gelen hayvan kemiği alıp Tor Baba'nın ayaklarının dibinde kemirmeye koyuldu.

Kemik bittikten sonra elini uzattı Tor Baba. Kurt elini yaladı. Böylece üçüncü bir dostu olmuştu Kurt'un klanda. İşi olmadığı zamanlarda Tor Baba çıkarıyordu artık onu günlük gezintilerine.

Klandaki az sayıdaki çocukla da pek çabuk dost olmuştu Kurt. Onların gelip kendisini okşamalarına, onunla oynaşmalarına izin veriyordu. Şin bir deneme daha yapmak istedi: Kurt'un klandaki eşeklere, eşeklerin de ona alışması gerekiyordu. Onu alıp eşeklerin bulunduğu ağıla götürdü. Lüsü ve Şinpa hiç oralı olmadı. Şinpa gelip Kurt'u kokladı hatta... İki yavrunun koklaşması Şin'in pek hoşuna gitmişti. Ama öteki eşekler aralarında bir kurdun dolaşmasından pek huylandılar ve uzağa kaçtılar.

Şin, onların Kurt'a, Kurt'un da onlara alışması-
nın biraz zaman alacağını görmüştü. Ama zamanla
alışacaklarını da biliyordu.

O gece Tor Baba'nın yıllar sonra kavuştuğu kar-
deşi Nom geldi komşu klandan.

"Önemli haberler var" dedi.

Yemekten sonra tüm klan halkı Tor Baba'yla
Nom'u ortalarına alarak bir çember oluşturdu.

"Dağdaki Çakal Klanı ovaya bir saldırı düzenle-
mek üzere hazırlık yapıyormuş."

"Niçin saldıracaklarmış ki ovadaki klanlara?"

"Kışlık yiyecekleri talan etmek için elbette... On-
lar için, çaba harcayarak avlayıp et tütsülemekten
daha kolay bu. Hazır tütsülenmiş etler varken ne
diye uğraşsınlar avlanmak için?"

"Hangi klana saldıracakları belli mi?"

"Hayır... Ama sizinki küçük bir klan olduğu için
size saldırmazlar sanırım. Kışlık yiyeceklerinizin ye-
tersiz olacağını düşüneceklerdir... Ya bizim klana ya
da güneşin battığı yöndeki iki büyük klandan birine
saldıracaklar. Bunlar acımasız insanlar. Güç birliği
yapmamız gerekiyor onlara karşı durabilmek için."

"Komşu klanlardan hangisine saldırırlarsa saldır-
sınlar, tüm gücümüzle onlara karşı koyarız, merak
etme" dedi kardeşine Tor Baba.

Savaş

O gece hiç uyuyamadı Orka. Sonunda gidip Ron'u uyandırdı. Serin yaz gecesinde, ay ışığında oturup uzun uzun tartışılar.

“Bizimki de aralarında olmak üzere dört klan çok geniş bir alanda yer alıyor. Saldırganlar tasarladıkları baskını düzenlediklerinde, bunu haber alıp saldırıya uğrayan klanın yardımına koşmamız çok zaman alacaktır. O zamana kadar da iş işten geçmiş olacak. Buna karşı bir önlem düşünmeliyiz” dedi Orka.

“Nasıl bir önlem olabilir ki bu?”

“Bilmiyorum. Onu düşünüyorum yattığımdan beri. Uyuyamadım... Belki bir fikir verirsin diye uyandırdım seni.”

“Klanların uç noktalarına gözcüler yerleştirsek, onlar koşup haber verseler olmaz mı?”

“Olmaz, çünkü gözcü önce kendi klanına koşacak, oradan da öteki klanlara haberci yollanacak, avcılar toplanıp saldırıya uğrayan klanın yardımına

koşacak... Çok zaman alır bu. Saldırganlar bu arada işlerini bitirip giderler.”

“Öyleyse nasıl bir önlem almayı düşünüyorsun?”

“Bilmiyorum ama klanları önceden uyarmanın bir yolu olmalı...”

İki arkadaş ufukta günün ilk ağartıları belirene kadar tartıştılar. O sırada akşam ateşinden kalma bir kütük yana devrilip alevlendi.

“Ateş!” dedi Orka, “Haberleşmek için ateşten yararlanabiliriz.”

“Nasıl yararlanılır ki ateşten?”

“Klanların uç noktalarına gözcüler yerleştiririz. Saldırıya gece başlarsa ateş yakar gözcüler, gündüz başlarsa ateşi yakıp yaş dallarla duman yaparlar. Hangi klana doğru gittiklerini anlar, onlar gelmeden yardıma koşarız. Klanlarda da gündüz ve gece bu haberleşmeyi kollayacak nöbetçiler olmalı.”

“İyi fikir. Saldırının gelebileceği yöne doğru topraktan siperler de oluşturmamız kendimizi korumak için. Bir an önce çok sayıda ok hazırlamalıyız.”

İki genç fikirlerini paylaşmak için güneşin doğmasını beklemeden Tor Baba ile kardeşi Nom’u uyandırdılar.

Başlangıçta bu kadar erken uyandırılmalarına homurdanan iki yaşlı adam bu fikri pek beğendiklerinden, hemen yöredeki tüm klanlara haberciler yolladılar. Gün sona ermeden gençlerin tasarladığı

düzen kurulmuştu bile. Uç noktalardaki haberciler ateş yakarak çapulcuların gelişini haber verecek, klanlardaki nöbetçiler ise dağ keçisi boynuzundan yapılan borularını çalarak herkesi uyaracaktı.

Olaysız geçen birkaç günden sonra denize en yakın olan Balık Klanı'nın gözcüsünün bulunduğu yerden dumanlar yükselmeye başladı. Borular çalındı, herkes uyarıldı...

Bir anda tüm erkekler ellerindeki işleri bırakıp silahlarını alarak Balık Klanı'nın bulunduğu yere doğru koşmaya başladılar. Çok geçmeden herkes siperlerin arkasındaki yerini almıştı.

Orka saldırganların geliş yolu üzerine uzun bir ip gerdirmişti. Doğru anda çekildiğinde bu ip çapulcuların yarısını yere devirecekti. Artık beklemekten başka yapacak işleri kalmamıştı.

Az sonra çığlıklar atıp koşarak gelen çapulcular önce yollarını kesen iple, sonra da beklemedikleri bir ok yağmuruyla karşılaştılar. İpe takılıp devrilenler ellerini havaya kaldırarak teslim oldular. Savaşmayı sürdürmek isteyenlerin çoğu ise avcılarının oklarıyla vuruldu. Bunların arasında klan başkanı da vardı.

Sonunda ortalık duruldu. Çok sayıda esir alınmıştı dağdaki Çakal Klanı'ndan.

"Bunları köle olarak kullanıp çalıştırırız" dedi Nom.

bir dostluk kurmasına bir türlü alışamamıştı. Kurt'u her gün yeni bir oyunla deniyor ama her seferinde başarısızlığa uğruyordu. Kurt klandaki insanların en güvenilir dostlarından biri olmuştu.

Bir gece Kurt'un ulumasıyla uyandılar. Kurt gece- nin bir yarısında durduk yere böyle acı acı bağırma- zdı. Orka yatağından fırlayıp hemen bir çıra yaktı. Ron da yayını ve oklarını alarak fırlamıştı dışarıya. Çıranın ışığında iki aslan gördüler. Kış için kurutu- lan etlerin bulunduğu yere doğru yaklaşıyorlardı. Ron bir okla öndeki aslanı yere devirdi, ikinci okunu hazırladığı sırada öteki aslan kükreyerek kaçtı.

Hayvanların sesi tüm klanı uyandırmıştı.

Kurt'un değerini gerçek anlamda ilk kez o gece anladılar. Şin kocaman bir et parçasıyla ödüllendirdi onu; Tor Baba'ya gülümseyerek baktı. Bu gülüm- semenin ne anlama geldiğini pek iyi anlayan Tor Baba homurdanarak arkasını döndü, gidip yatağına uzandı.

Ertesi gün aslanın derisi yüzölüp temizlendi ve Tor Baba'ya armağan edildi. Etleri ise ateşin üzerinde tütsülenerek Kurt'un kışlık yiyeceği olarak saklandı.

Bilgiyi Paylaşmak

Orka'nın eşi Mina durduk yerde kusmaya başlamıştı. Şişmanlıyordu. Karnı da büyüyordu. Orka çok endişeliydi.

“Bebek geliyor, bebeeeeeek!” diye keyifli kahkahalar atarak yatıştırdı onu Tor Baba, “Artık Mina’ya zor işler yaptırmamalıyız. Yalnızca postların

temizlenmesine yardımcı olsun, yeter...” Bunu duyan Orka rahatladı. Şimdi heyecanlı bir bekleyiş içine girmişti.

Şin ve Agira, Mina’yı gözetim altında tutuyor, ne zaman bir sıkıntısı olsa yardımına koşuyorlardı.

O günlerde Nom komşu klandan haber getirdi. Ovanın yukarısında bir yabansığırı sürüsü görülmüştü. Büyük bir sürüydü. Ortak bir av ile her iki klana da yetecek kadar sığır avlanabilirdi.

Orka ve avcılar hemen hazırlandılar. Sabah erkenden yola koyuldular. Çok geçmeden komşu klanın avcılarıyla buluştular. Sürüye, rüzgârı önlerine alarak bir yarım çember oluşturacak biçimde sokuldular. Nom’un “Haydi!” diye bağırmasıyla birlikte oklar uçtu havada. Yirmi kadar sığır yere devrildi. Bereketli bir av olmuştu.

Avcılardan biri, vurulmuş olan annesinin yanındaki yavruyu da vurmaya kalkışınca, “O beniiiiim! Dokunma ona!” diye ortaya atıldı Orka.

İki buzağı vardı vurulan sığırların arasında. İkisini de boyunlarından iple bağlayıp kendi klanına götürdü Orka. Vurulan sığırlarla ilgilenmedi bile. Şin için en güzel armağanın bunlar olacağını biliyordu.

Şin hemen boyunlarındaki ipleri birer kazığa bağlayarak eşeklerin ağılına yerleştirdi buzağıları. Ertesi gün onları mis kokulu otlarla besledi. Çok geçmeden buzağılar, ne zaman ağıla girse Şin’in ardında do-

laşmaya başladılar; onu anneleri gibi görüyorlardı sanki. Buzağuların ikisi de dişiydi. Yaklaşık bir hafta sonra Ron erkek bir buzağı getirince Şin pek sevindi. Artık sığırları çoğalabilirdi. Yeni gelen buzağının da Şin'e alışması çok sürmedi.

Kurt artık bağılı olmadan ortalıkta dolaşıyor, klan üyelerinin kendisine verdiği kemikleri keyifle yiyordu. En büyük dostu Tor Baba olmuştu. Onun yanından hiç ayrılmıyor, gün boyu nereye giderse onu izliyordu. Artık iyice büyümüş, ergin bir hayvan olmuştu. Fakat bir gün ortadan kayboldu... Şin de, Tor Baba da çok üzüldüler. Belli ki Kurt kendi dünyasına geri dönmüştü.

Bu arada Mina'nın karnı iyice büyümüştü. Güzün sararmış yapraklarıyla doluydu çevre. Kış için klanda her tür hazırlık yapılmıştı. Kış söylendiği gibi ılıman geçerse balık ya da geyik avlamaya gidilebilir, taze et sağlanabilirdi klan için. Kışı geçirebilecek kadar odunları vardı. Herkesin hayvan postlarından yapılmış sıcacık yatakları vardı. Daha ne isteyebilirlerdi ki yaşamdan? Eşek Klanı'ndaki herkes çok mutluydu. Önlerine bol bol kuru ot konan eşekler ve buzağular bile...

Bir sabah gün ışıırken garip bir kurt ulumasıyla uyandı herkes. Kurtların baskın yaptığını sanan avcılar yayları ve oklarıyla fırladılar mağaradan dışarıya. Tek bir kurt vardı dışarıda. Cılız, tüyleri

yer yer yolunmuş, kimseye zarar vermesine olanak bulunmayan bir kurt.

Onu ilk tanıyan Şin oldu. Kurt geri dönmüştü!

“Uzak durun!” diye bağırdı avcılara. “O benim Kurt’um.”

Hemen bir parça et alarak koştu Kurt’un yanına. Önce Şin’in ellerini ve yüzünü yaladı Kurt. Sonra getirilen eti bir anda yalayıp yok etti. Şin bir parça daha et verdi ona. Bu kez kemikli bir et seçmişti. Kurt üstündeki etleri sıyırdıktan sonra, kemiği alıp her zamanki yerine gitti ve kemirmeye koyuldu.

Evet, tüm klanın sevgilisi olan Kurt’tu bu gelen...

Herkes yeniden uyumaya döndüğü sırada durdurdu onları Tor Baba. “Hadi ava” dedi, “Kurt bizi uyandırdıysa bir bereket vardır bunda.”

O gün avcılar iki büyük sığır vurup getirdiler. İki de buzağı vardı yanlarında. Şin pek mutlu oldu. Yavruları hemen öteki üç yavrunun yanına götürdü. Bol bol taze ot koydu önlerine. Balıkçılarsa o gün akşamüzeri tüm klanı doyuracak kadar bol balıkla döndüler. Kurt kendi yerinde uyukluyordu. Şin biraz daha et koydu önüne.

Ertesi sabah herkes kendi işine koşturdu. Tor Baba da Kurt’un yanına gitti. Kocaman bir kemik götürmüştü ona. Sevinçle karşıladı Kurt onu. İki dost uzun bir süre karşılıklı oturdular. Klandan bunca zaman uzakta kaldığı için utanıyor gibi gözlerini

kaçırıyordu Kurt Tor Baba'dan. Sonunda göz göze gelip anlaştılar... Kurt'un geri dönüşüne Şin'den sonra en çok Tor Baba ve çocuklar sevinmişti.

O gün akşama doğru avcılar Orka'yı, yanlarında götürdükleri eşeğin üzerine serilmiş olarak getirdiler klan; öteki avcıları, arkalarında belirip saldırmaya hazırlanan bir dağ aslanından korumak isterken kayalardan düşmüştü. Okunu aslana fırlattıktan sonra ayağı kaymıştı. Aslanın ölüsü de eşeğin arkasındaydı. Orka hâlâ kendine gelememişti.

Şin hemen dere kıyısından ağırları dindirici otlardan toplayıp bir bulamaç yaptı ve Orka'nın yaralı yerlerini sardı. Tor Baba, Nom'a bir haberci yolladı. Nom bu tür yaraları sağaltmayı iyi bilirdi. Eşek sırtında giden haberci yedeğinde bir eşek daha götürdüğü için çok geçmeden geldiler.

Orka'nın yaralarını yoklayan Nom sol bacağın kırık olduğunu gördü. Kırık yeri çekip birbirine oturtuktan sonra bacağının iki yanına düzgün iki dal parçası koyup geyik derisiyle kan dolaşımını engellemeyecek bir biçimde sardı.

Şin dikkatle izliyordu Nom'un yaptıklarını.

"Sanırım Eşek Klanı'nın sağaltıcısı sen olacaksın. Epeyce bir bilgin var bu konuda. Otları, bitkileri iyi tanıyorsun" dedi ona Nom.

"Annemden öğrenmiştim."

“Bir süre bizim klanda kalırsan ben de bildiklerimi öğretirim sana...”

Ertesi gün Orka kendine gelmişti. Nom ve Şin birer eşekle komşu klana doğru yola çıktılar.

Nom çıkık bir kolu nasıl yerine oturtacağını, kırık bir kolu ya da bacağı nasıl bağlayacağını, doğurmak üzere olan kadınlara nasıl yardımcı olacağını anlattı Şin’e; bildiği her şeyi öğretti. Şin de bu bilgileri yalayıp yutarcasına ezberledi.

“Kendine bir yardımcı seçmelisin” demişti Nom, “Böylece bu bilgiler kuşaktan kuşağa geçer, biz öldükten sonra bile yaşar.”

Şin birkaç hafta sonra Nom’dan öğrendiği bilgilerle klana geri dönmüştü.

“Bilgiyi paylaşmak güzel şey” dedi Tor Baba’ya.

“Sen kiminle paylaşacaksın edindiğin bilgileri?”

“Bilmem ki... Çocuklardan bu işe meraklı olan biri çıkar karşıma sanırım.”

“Paylaşmanın güzel olduğunu sakın unutma...”

Birkaç gün sonra Tor Baba, hayvanlarla onun gibi tatlı tatlı konuşabilen Agira’nın, Şin’in yanından hiç ayrılmadığını görünce kocaman bir gülümsemeye aydınlandı yüzü.

İlk Bebek

Orka'nın vurduğu dağ aslanının postu yüzölmüş, kaydırak taşlarıyla temizlenmiş, tuzlanmıştı. Avcılar bu postu Orka'ya armağan ettiler. Aslanın dişleri Tor Baba'ya armağan edilmiş, etleri de Kurt'un kışlık yiyeceği olarak ateşin üstünde tütsülenmişti yine. Kemikleri araç gereç yapımında kullanılmak üzere güneşte kurumaya bırakılmıştı.

Klan halkı her şeyden sonuna kadar yararlanmak zorundaydı yaşamını sürdürebilmek için. Eşeklerin ve Kurt'un bile kışlık gereksinimlerini düşünmek zo-

rundaydılar. Bu arada Kurt önüne ne getirilirse silip süpürüyor, kilo alıyordu. Tüyleri eski parlaklığına kavuşmuştu. Tor Baba'yla karşı karşıya uzun süre oturuyorlar, sanki konuşuyorlardı.

Bir sabah Kurt acıklı sesler çıkararak kıvranmaya başladı. Şin ne yapsa yardımcı olamıyordu hayvana. Hemen Tor Baba'ya koştı.

“İlk torunlarım geliyor” diye keyifli bir kahkaha attı Tor Baba.

“Ne yani, Kurt hamile miydi?” diye bağırdı Şin.

“Siz o kadar şişmanlamasını fazla beslenmesine yoruyordunuz ama ben biliyordum... Kurt kendine bir eş bulmak için kaçmıştı klandan. Hadi, ona yardım etmeye gidelim.”

Az sonra Kurt tam altı yavru doğurdu. Hepsi de kendisine benziyordu, boz renkliydi.

“Buyur bakalım” dedi Tor Baba homurdanarak, “Beslenecek altı boğaz daha...”

“Ama tütsülenmiş aslan etleri hepsine yeter Tor Baba” diye itiraz edecek oldu Şin.

“Sen öyle san. Bunlar doymak bilmez ki!” diye homurdandı Tor Baba bütün huysuzluğuyla. “Yine de evcil kurtlarımızın olması çok iyi. Bu yavrular klan halkına daha çabuk alışacaklar. Kurt kadar yararlı olacaklar halkımıza. Onlar Eşek Klanı'nın ilk yavruları” diyerek yavrularını yalayıp temizlemeye çalışan Kurt'un başını okşadı.

İki gün sonra Mina bir kız doğurdu.

Orka artık bir değneğe dayanarak yürüyebiliyordu. Mina'nın yanında yatan bebeği gördüğünde gözlerine inanamadı. İki ele sığacak kadar küçücük bir şeydi bu insan yavrusu; kucağına almaya korktu. Pek şirindi bebek. Hayran hayran baktı durdu bebeğe Orka. O güne kadar pek çok bebek görmüştü ama gördüklerinin arasında en güzeli buydu. Kendi bebeğiymiş. Dışarıya çıkıp bir kayanın üstüne oturdu. Usul usul ağlamaya koyuldu. Pek anlayamadığı bir sevincin gözyaşlarıydı bunlar.

“Klanımızın ilk bebekleri doğdu! Altı kurdumuz, bir de kızımız oldu. Çoğalıyoruz. Bir klanın yaşaması çoğalabilmesine bağlıdır. Bunu bir şölenle kutlamalıyız!” diye bağırdı Tor Baba.

Büyük bir şölen düzenlendi ertesi gece. Komşu klanlardan da ellerinde armağanlarla konuklar geldi. Yeni avlanmış bir sığır çevrildi alevlerin üzerinde. Tor Baba taze sebzelerden de güzel yemekler hazırlamıştı. Ortada duran bir sepetin içinde en güzel meyveler vardı.

Çatlayıncaya kadar yedi herkes. Bir ara kucağında minicik bebekle ortaya çıktı Tor Baba. İki eliyle havaya kaldırıp herkese gösterdi bebeği.

“Şinpa ve kurt yavrularımızdan sonra klanımızın ilk bebeği bu... Ona, annesi Mina'nın adına uysun diye Mino adını koyuyor ve onu kutsuyorum. Dile-

rim babası ve annesi gibi klanımızın gelişmesine katkıda bulunur!”

Çıglıklar arasında annesinin kucağına götürüldü bebek. Çevredeki şamatadan ve Tor Baba’nın gür sesinden ürküp ağlamaya başlamıştı Mino. Annesinin memesini ağzına alınca sustu. Çok geçmeden de derin bir uykuya daldı.

Nom çok eski bir şarkı söyledi. Tor Baba da katıldı ona. Sonra başka şarkılar yükseldi. Büyük şölen, Tor Baba ile Nom’un dillere destan olan o görkemli dansıyla son buldu. Komşu klanlarda yıllarca konuşulacak güzellikte bir şölen olmuştu bu. Orka çok mutluydu...

Köleler ve Köleciler

Günler kışa hazırlıkla, komşu klanlarla yardımlaşarak geçip gidiyordu. Artık Kurt da çıkıyordu av seferlerine; bir av kokusu aldığı anda yere yapışırçasına siniyor, kuyruğunu sallamaya başlıyordu.

Bir seferinde hiç alışılmadık bir şey yaptı ama. Yere sinip kısık bir sesle, kesik kesik havlamaya başladı. “İleride bize zarar verebilecek bir hayvan olmalı” dedi avcı grubuna yaraları tümüyle iyileşmiş olan Orka, “Sessiz olun, çok dikkatli ilerleyelim.” Kurt’u artık alışmış olduğu el işaretlerinden biriyle hemen yanına çağırdı. Avcı grubu, ok ve yayları hazır, Kurt’un yürüdüğü yöne doğru sessizce ilerledi.

Az sonra bir açıklığa gelmişlerdi. Ellerinden ve ayaklarından bağlanmış, kadınlı erkekli otuz kadar insan vardı ortada. Bağlı oldukları ipin bir ucu büyük bir ağaca dolanmıştı. Açıklığın yan tarafında on kadar silahlı adam yemek pişirmek için ateş yakmaya çalışıyordu.

“Bekleyin” diye fısıldadı Orka, “Odun toplamaya gitmiş başkaları olabilir.”

Gerçekten de birer kucak odunla iki adam döndü az sonra. Onlar getirilen odunlarla ateşi beslerken, “Şimdi!” diye seslendi Orka. Gergin yaylarında fırlatılmaya hazır oklarıyla ortaya çıkıverdi avcı grubu. Silahlı adamlar silahlarına el atacak fırsat bile bulamadan teslim oldular.

Tutsakların elleri çözüldü, onların yerine silahlı adamların elleri bağlandı. Kurt bu silahlı adamlara sürekli hırlayıp duruyordu; belli ki hiç hoşlanmamıştı onlardan. Konuşulan dilleri anlamak, onlarla iletişim kurmak olanaksızdı. Ava çıktıklarından çok daha kalabalık bir halde mağaraya döndüler.

Tor Baba hemen Nom’a bir haberci yolladı. Bu insanların kim olduğunu ancak o bilebilir, onlarla belki kendi dilleriyle de konuşabilirdi.

“Büyük suyun kölecileri!” diye bağırdı onları görür görmez Nom. “Bunlar büyük suyun ötesindeki adalardan büyük kayıklarla gelirler, savunmasız

buldukları herkesi esir alıp köle olarak çalıştırmak üzere adalarına götürürler.”

Önce karınları doymuş, korkuları geçmiş esirlerle konuşmaya çabaladı. Bildiği üç-beş sözcükten ve el işaretlerinden anladığına göre çok uzak klanlardan gelenler de vardı, klanları yakın yörelerden olanlar da...

“Anlat onlara, isteyen burada bizimle özgür olarak kalır, isteyen kendi klanına dönebilir. Döneceklere su ve yiyecek de veririz” dedi Tor Baba.

Çok azı dönmek istedi kendi klanına. Yol uzun ve tehlikeliydi. Belli ki burada güvende olacaklarını düşünmüşlerdi. Dönüş yolculuğunda kendilerini ne gibi tehlikelerin beklediğini bilemiyorlardı. Oysa sıcacık, sevgi dolu bir ortam bulmuşlardı burada... Onların varlığıyla Eşek Klanı da güçlenmiş olacaktı.

“Ya bunları ne yapacağız?” diye sordu köle avcılarını göstererek Orka. “Onları kendi klanımızın köleleri mi yapacağız? Bu bana hiç de uygun gelmiyor; insanı insanın kölesi yapmak, düşünebileceğim en uygunsuz şey...”

“Onları silahsız, yiyeceksiz ve susuz salıverelim. Başlarının çaresine baksınlar” dedi Tor Baba, “Herhalde kendi adalarına dönecek bir yol bulurlar.”

“Ama ben önce kayıklarının yerini öğrenmek istiyorum” dedi Orka.

“Ne yapacaksın onların kayıklarını oğul?”

“Büyük suyun ötelinde neler var, onları öğreneceğim” dedi Orka, “Kayığı bulup güvenli bir yere almalıyım. Bana kayıklarının yerini göstermezlerse kölecileri serbest bırakma Tor Baba.”

Nom kölecilere anlattı kendilerinden istenenleri, hangi koşullarla özgür bırakılacaklarını. Öldürülmekten korkan köleciler pek sevindiler bu pazarlığa. İçlerinden biri gönüllü oldu kayığın yerini göstermeye. Orka ve Ron bir ekip oluşturdular avcılardan. Tutsak kölecinin kılavuzluğunda kayığın bulunduğu yere doğru yola koyuldular hemen.

İki günlük yoldaydı altı çift kürekli bu büyük kayak. Orka avcılardan bir öbeğini, Ron’la birlikte kayığı klanın yakınındaki derenin içerilerinde bir yere götürüp demirlemek üzere görevlendirdi. Geriye kalanlar tutsakla birlikte Eşek Klanı’na döndüler. Kölecileri serbest bıraktılar.

“Bunlar yine döneceklerdir” dedi Tor Baba, “Kayıklarını geri almak isteyeceklerdir.”

“Karşılarında da bizi bulacaklar” dedi Orka. “Hem silahları, yiyecekleri olmadan ne yapabilirler ki? Başlarının çaresine bakmak zorundalar. En azından şimdilik.”

“Yine de nöbetçilerin sayısını birkaç gün için artıralım diyorum... Kayığın başına da birkaç nöbetçi koyalım.”

İki gün sonra, gece tüm klan uyurken Kurt'un havlamalarıyla uyandılar. Yeni bir aslan saldırısına karşı koymak üzere okunu, mızrağını kapandışarıya fırladı. Fakat mağaranın önündeki nöbetçiler şaşkın şaşkın bakınıyorlardı; kurt fırlayıp gitmişti, sesi uzaklardan geliyordu. Ulumalarına insan çığlıkları karıştı birden. Avcılar hemen Kurt'u izlemeye koyuldular ama buna gerek kalmamıştı. Kısa bir süre sonra Kurt karşılarına çıktı. Ağzında kanlı bir giysi parçası tutuyordu. Hep birlikte geri döndüler.

Kurt ağzındaki giysi parçasını mağaranın önünde bekleyen Tor Baba'nın ayaklarının dibine koydu. Sonra da yere oturup kuyruğunu sallayarak yaşlı adamın yüzüne bakmaya başladı. Belli ki ödüllendirilmek istiyordu. Kölecilerin giysilerinden koparılmış bir parçaydı bu.

Gür kahkahasıyla geceyi çınlattı Tor Baba. "O köleciler bir daha buraya dönemez Kurt buradayken!" dedi gülerek. Kurt'a hemen eti bol bir kemik verdi armağan olarak. Bunu görünce yavrular da karşısına diziliverdiler.

"Dememiş miydin size?" diye homurdandı Tor Baba, sonra yine kahkahalar atarak söylendi: "İşte doyurulacak altı boğaz daha... Anaları görevini yaptı ya, onlar da pay istiyor."

Şin'in getirdiği etlerle yavru kurtların da karnı

doyunca herkes yatağına döndü ve klan büyük bir sessizliğe gömüldü.

Ertesi gün, Kurt'un gece gittiğı yöne giden avcılar, yerde giysi parçaları ve kan izleri buldular.

“Tor Baba haklı” dedi Orka gülerek, “Köleciler bir daha buraya dönemez.”

Büyük Su Serüveni

Orka'nın kölecilerden alınan gemiyle büyük suda bir araştırma gezisine çıkacağı haberi Eşek Klanı'nda heyecan yarattı. Orka daha ilerilerde neler olduğunu öğrenmek istediğini söylüyordu. "Bu tür bilgiler bizi hem geliştirir hem de gelecekteki herhangi bir tehlikeye karşı hazırlıklı olmamızı sağlar" diyordu.

Avcıların hepsi bu geziye katılmak istiyordu ama bu olanaksızdı. Küreklerin nöbetleşe çekilebilmesi için on iki avcı götürecekti yanında Orka. Bu yolculuğa, tehlikelere karşı çok duyarlı olduğunu kanıtlamış Kurt da katılacaktı.

"Ben gelmem" dedi Tor Baba.

"Zaten senin klanın başında kalman gerekir."

"Ben de geleceğim" dedi Ron.

"Sen gelemezsin, Tor Baba'ya yardımcı olmak için burada kalacaksın."

Haberi duyan Nom göründü uzaktan tırısı kalkmış bir eşeğin sırtında, soluk soluğa.

"Orkaaaaa!" diye bağırdı uzaktan, "Ben de ka-

tılacağım bu yolculuğa. Yanda, yörede konuşulan dillerden üç-beş sözcük de olsa bir şeyler biliyorum. Başka dilleri konuşan klanlarla karşılaştığınızda size yardımcı olabilirim.”

“Haklısın” dedi Orka, “İletişim önemli bir sorun olacaktır.”

Orka en iyi avcılardan on iki kişiyi seçti. Kayığa on gün yetecek kadar yiyecek ve su yerleştirildi. Karşılaşacakları klanların başkanlarına sunulmak üzere birkaç post, aslan dişleri, geyik boynuzlarından yapılma bıçaklar, oltalar, geyik derisinden giysiler seçildi.

“Dikkatli olun” dedi onları uğurlarken Tor Baba, “Bu kölecilerin kayığı; klanlar sizi gördüklerinde köleci sanıp saldırabilirler.”

“Ona karşı bir önlem aldım Tor Baba.”

“Neymiş o?”

“Geyik derisi üstüne çizilmiş bir eşek başı. Şin çizdi.”

“Ne işe yarayacak o?”

“Hem klanımızı simgeleyecek hem de barışçı amaçlarla geldiğimizi gösterecek. Bir aslan ya da ayı başı çizdirseydim, bu saldırganlık anlamına gelebilirdi. Eşek ise saldırgan değildir. Bütün insanlar bilir bunu.”

“Umarım işe yarar” diye homurdandı Tor Baba.

“Yarayacak...”

Sonra gezginler tüm klan halkı tarafından neşeli çığlıklarla uğurlandılar. Böylece on iki avcı ile Orka, Nom ve Kurt'tan oluşan on beş kişilik araştırma takımı, kölecilerin kayığıyla yola çıktı.

İlk gün olaysız geçti. Akşamüzeri, kayığın arkasında denize oltasını salmış avcılardan birinin yakaladığı kocaman bir balık hepsini neşelendirdi. Demek ki bu gece taze balık yiyeceklerdi... Kayığı kıyıya çektikten sonra, ötekiler kamp kurup ateş yakarken çevreyi dolaşmaya çıkan Orka ve Nom ilgilerini çekecek herhangi bir şey görmediler; insanların varlığına ilişkin hiçbir iz yoktu çevrede. Ama iki besili tavşan vurarak döndüler kamp yerine. Az sonra ateşin üstünde cızırdayan etlerin kokusu sarmıştı ortalığı.

Balığın başı ve tavşanların kemikleri tam bir ziyafet olmuştu Kurt için. Nöbete onu bırakıp yattı tüm gezginler. Nasıl olsa Kurt en iyi nöbetçiden daha iyi olduğunu birçok kereler kanıtlamıştı.

Gün doğarken, “Kalkın tembeller!” diye bağırarak uyandırdı herkesi Nom.

İkişer lokma tütsülenmiş et yiyerek hemen yola koyuldular. Sollarında ucu bucağı görülemeyen büyük su, sağlarında yemyeşil ormanlarla dolu kıyı uzanıyordu. İnsan gözünün görebileceği en büyük güzelliklerdi kıyıda gördükleri. Ama hiçbir insan izi yoktu.

“Belki iç taraflardadır klanlar” dedi Nom.

“Yarın araştırırız” dedi Orka.

Kayık kıyıya çekildi ve kamp hazırlıkları başladı.

Bu arada güzel bir av niyetiyle, avcılardan biri kamp yerinden uzaklaştı. Az sonra homurtular ve çığlıklar duyuldu. Kurt bir ok gibi yerinden fırlayıp seslerin geldiği yere doğru koştu. Avcılar da Kurt’u izledi.

Seslerin geldiği yere ulaştıklarında yere devrilmiş avcıyı ve inanılmaz büyüklükte bir ayıyla boğuşmakta olan Kurt’u gördüler. Birkaç ok ayıyı devirmeye yetmişti ama Kurt da onun yanına devriliverdi.

Avcının yaraları hafifti; birkaç tırnak yarası vardı yalnızca. Ama onu savunmaya gelen Kurt ciddi bir biçimde yaralanmıştı. İki yaralıyı hemen kamp yerine götürdüler. Nom avcının yaralarının nasıl sarılması gerektiğini anlattıktan sonra hemen Kurt için sağaltıcı bitkiler bulmaya koştu. Az sonra da elinde bir öbek bitkiyle geri döndü. Bitkileri iki taşın arasında ezdi, Kurt’un yaralarının üzerine yerleştirdi ve yaralı bölgeyi ince ince kesilmiş geyik derileriyle sardı.

Kurt ölü gibi yatarken birkaç avcı ölü ayıyı kamp yerine getirdi. Etiyle, postuyla ve yağlarıyla çok yararlı bir avdı ayı. Postu yüzölüp eti ateş üstünde tüt-sülenirken üç avcı da ayının kampa saldırabilecek bir eşinin olabileceği düşüncesiyle önlem olarak nöbet tutmaya başladı.

Alevlerin cılız ışığında Kurt hiç kıpırdamadan yatıyordu. Gözleri kapalıydı. Orka hayvanın yanına gidip Şin'in yaptığı gibi onunla konuşmayı denedi. Yumuşak bir sesle güzel şeyler anlattı ona ama bir yararı yoktu. Kurt onu duymuyor gibiydi.

“Rahat bırak onu” dedi Nom, “Derin bir uykuda şimdi. Uyuyarak güç kazanacak.”

Gece herhangi bir olay olmadan geçti. Sabah hâlâ uyuyordu Kurt. Orka klanda daha iyi bakım görebileceği gerekçesiyle geri dönmeyi düşündü.

“Büyük sudaki dalgalar daha çok yoracaktır onu” diye karşı çıktı Nom. Tam o sırada Kurt gözlerini açtı. Eğilip başını okşadı Orka. Elini yaladı Kurt.

Hemen ayının etinden kocaman bir parça keserek Kurt'un önüne koydular. Önce yemeye pek niyeti yok gibiydi ama sonra küçük küçük parçalar koparıp çiğnemeye koyuldu. Az sonra koca eti yiyip bitirmişti.

Hazırladığı ilaçtan yaralarına biraz daha sürdü Nom. Teşekkür eder gibi bakıyordu ona Kurt.

“Bu ilaç onun ağrılarını hafifletir. Akşama kalmaz ayaklanacaktır.”

O günü orada geçirmeye karar verdiler. Bir öbek avcı ayının postunu taşılayıp temizler, tuzlanmaya hazırlarken Orka da yanına üç avcı alarak çevreyi dolaşmaya çıktı.

Yemyeşil, inanılmaz güzellikte bir yerdı burası. Bir yanda koca bir orman, bir yanda da arkadaki dağla-

ra kadar uzanan çayırliklar vardı. Uçsuz bucaksız bir ovaydı burası ama klan yaşamı için elverişli mağara yoktu. Bu yörede insanlar yaşıyorsa, ufku kaplayan sıradağların eteklerinde bir yerlerde olmalıydılar. En azından iki-üç günlük bir yolculuk demekti bu da.

Orka ilerilerde, büyük suyla dağların birbirine daha yakın olduğu yerlerde bulabileceklerini tahmin ediyordu başka klanları. Kölecilerin esirlerinden bu bağlamda bilgiler almışlardı. Yine de çevreyi daha iyi görebilmek için ormanın kıyısındaki yüksek bir ağacın tepesine tırmandı: Yemyeşil bir alan uzanıyordu gözlerinin önünde. Çayırın uzakça bir yerinde otlayan bir geyik sürüsü vardı. Rüzgârı önlerine alarak onlara yaklaşırsalar, birkaç geyik vurabilirlerdi oklarıyla. Ama ne gereği vardı? Yolculuk boyunca yetecek kadar etleri vardı. Belki dönüşte, aynı yerde sürüyü bulurlarsa, klana götürmek için birkaç geyik avlayabilirlerdi. Bunları şimdi avlamak doğaya saygısızlık olurdu.

Tam ağaçtan aşağıya inmeye hazırlandığı sırada az ötedeki çalılıkta bir kıpırdanma gördü Orka. Aşağıdaki avcılar dikkatli olmaları için fısılda-yarak uyardı. Vurdukları ayının eşi olabilirdi bu. Hızla ağaçtan aşağıya indi. Çalılığı dört yandan saracak biçimde sessizce ilerlediler... Fakat çalılıarın arasında buldukları, korkudan titreyen, sarı saçlı bir gençti.

Daha önce hiç böyle sarı saçlı bir insan görmemişlerdi. Orka oklarını indirmelerini işaret etti avcılara. Avuçlarını yukarıya doğru açarak iki elini birden uzattı delikanlıya. Böylelikle ona zarar vermek istemediklerini, dost olduklarını göstermek istiyordu. Sarışın genç bunu anlamış olmalıydı ki, ellerini Orka'nın ellerinin üzerine yerleştirdi ve gülümsedi. Orka ve avcılar da gülümsediler. Konuşmaya çalıştılsa da anlayamadılar. Belki Nom bu gencin dilinden anlayabilirdi... Ona kendileriyle birlikte gelmesini işaret ettiler.

Az sonra kamp yerine ulaşmışlardı. Esircilerin kayığını görür görmez dehşet içinde kasılıp kaldı genç adam. Omzuna eliyle yavaşça vurarak sakinleştirdi onu Orka.

“Bakıyorum da bu kez başka türlü bir avla gelmişsiniz” diye gülerek karşıladı onları Nom. Sonra da gençle konuşmaya çalıştı. Elini göğsüne götürerek, “Nom” dedi. Orka'yı gösterdi, “Orka” dedi.

“Mork” dedi elini göğsüne koyarak sarışın genç adam. Böylece tanışmış oldular.

Nom, üçer-beşer sözcük bildiği dilleri kullanarak Mork'la iletişim kurmaya çabaladıysa da başarılı olamadı. Mork kendi dilinde bir şeyler söyledi. O zaman Nom'un gözleri parladı.

Mork kendi dilinde bir şeyler daha söyledi.

“Anlayabildiğim kadarıyla epeyce uzaklardan ge-

liyor bu genç adam. Köleciler onu da tutsak etmişler ama bir yolunu bulup kaçmış ellerinden. O zamandan beri buralarda hayatta kalmaya çabalıyormuş.”

Nom ona dili döndüğünce, kayıkla güneşin battığı yöne doğru gitmekte olduklarını anlattı. Bunu duyan Mork çok heyecanlandı; işaretlerle onu da yanlarına almalarını söyledi.

Tor Baba’yı taklit ederek, “İşte doyurulacak bir boğaz daha!” dedi Orka. Hepsi buna pek güldüler. Mork elbette ne söylendiğini anlamadı ama o da güldü onlarla birlikte.

Hepsini sevindiren bir şey oldu sonra: Kurt başını kaldırdı, güçsüz bacaklarının üstünde ayağa kalkıp birkaç adım attı. İlk kez evcil bir kurt gören Mork çok tedirgin olmuştu ama ötekiler hep bir ağızdan, “Yaşa Kurt!” diye gülererek bağırınca korkacak bir şey olmadığını anladı.

Nom, Kurt’un yaralarına biraz daha ilaç sürdü. Orka hemen ayının etinden koca birkaç dilim kesip ateşin üzerinde çevirdikten sonra Kurt’un önüne koydu. Bu kez hiç nazlanmadan yedi önüne konan etleri Kurt.

“İyileşmeye başladı” dedi Nom, “Bir-iki güne kadar bir şeyciği kalmaz.”

Keyifli bir akşam yemeğinden sonra üç nöbetçi bırakarak erkenden yatıp uyudular.

Fırtına

Sabah erkenden kalkıp tütsülenmiş birkaç et parçasıyla karınlarını doyurdular. Aslan payını yine Kurt almıştı elbette... Kamp yerindeki tüm eşyalarını toplayıp Kurt'u da kayığın içinde kuytu bir yere, postların arasına yerleştirdikten sonra yeniden yola koyuldular.

Başta hava çok güzeldi, deniz sakindi. Kıyı boyunca ilerliyorlardı... Ama sonra açıklarda küçük, köpüklü dalgalar belirmeye başladı.

Kurt'a alışıp onunla oyunlar oynamaya çaba-

layan Mork beyaz köpüklü dalgaları gördüğünde deniz iyice kabarmış, dalgaları yandan yiyen kayık tehlikeli bir biçimde sallanmaya başlamıştı. Denizcilik konusunda hiçbir deneyimi olmayan Orka ve arkadaşları ne yapacaklarını şaşırılmıştı.

Mork hem konuşarak hem de işaretlerle bir şeyler anlatmaya çalışıyordu ama Nom söylediklerini anlamıyordu. Sonunda Mork dümeni tutan avcının yanına oturup kayığın burnunu dalgalara doğru çevirdi.

“Ne yapıyor bu adam? Kayığı batırmaya mı niyetli?” diye bağırdı Orka oturduğu yerden.

“Yok” dedi Nom, “Bizi dalgaların etkisinden kurtarmaya çalışıyor anladığım kadarıyla.”

Gerçekten de dalgaların etkisi daha az duyulur olmuştu; kayık sağa sola yalpalamadan gidiyordu şimdi.

Mork, kayık kıyıdan bir parça açıldıktan sonra keskin bir dönüşle kayığın burnunu kıyıya çevirdi. Eliyle kürekçilere daha hızlı kürek çekmelerini işaret ediyordu. Arkadan vuran dalgaların da yardımıyla hızla kıyıya yaklaşan kayık kumsala bindirdi. Mork hemen fırlayıp suya atladı. Kayığı kumsala doğru çekmeye başladı. Bir eliyle de ötekileri yardıma çağırıyordu.

Az sonra kayık kıyıda dalgaların ulaşamayacağı bir yere kadar çekilmişti. Orka’ya keyifle gülümsedi

Akşam yemeklerini keyifle, Nom'un söylediği çok ama çok eski şarkıların eşliğinde yediler.

Her olasılığa karşı dört nöbetçi yerleştirdiler kampın dört yanına. Artık iyice kendine gelmiş olan Kurt artı bir güvenceydi onlar için.

Mork'un Klanı

Sabah gün doğarken Kurt'un hırlamalarıyla uyanıldılar. Bu tehlike belirten şiddetli bir havlama değildi. Ama Kurt kamp yerine birilerinin yaklaştığını haber veriyordu. Orka ve avcılar hemen savunma konumuna geçtiler.

"Telaşlanmayın" dedi Nom, "Büyük olasılıkla Mork kendi klanını buldu, oradan birkaç kişiyle buraya geliyor... Kurt onun kokusunu aldığı için böyle hırlıyor olmalı. Yoksa güçsüzlüğüne bakmadan çoktan saldırıya geçerdi."

Gerçekten de yanında birkaç avcıyla Mork göründü uzaktan. Şimdi daha az hırlıyordu Kurt.

Gelenlere tütsülenmiş et ve su ikram edildi. Hep birlikte karınlarını doyurdular. Sonra Mork yolculuk sırasında öğrendiği birkaç sözcük ile Nom'un kendi dilinde bildiği birkaç sözcüğü karıştırarak derdini anlatmaya çabaladı. Anladığı kadarıyla çevirdi sözlerini Nom.

"Bizi klanına davet ediyor. Birkaç gün konukları olmamızı rica ediyor."

“Ya kayık ne olacak?” diye sordu Orka.

“Onu klanın yakınında, kendi kayıklarını bağladıkları bir yere çekecekler.”

Deniz durulmuştu. Az sonra kayık yeniden denize indirilmiş, suları yara yara ilerliyordu. Dümene geçmiş olan Mork kendi dilinde bir şarkı söylemeye başlamıştı. Hoş bir sesi vardı. Buna Nom bir başka şarkıyla karşılık verdi.

Nom’un şarkısı biterken önü kayalarla çevrili doğal bir limana ulaştılar. Kendi kayıklarından çok daha küçük bir düzine kadar kayık, kumsaldaki büyük kazıklara bağlanmış, nazlı nazlı salınıyordu burada. Kendi kayıklarını da bir kazığa bağlayıp indiler aşağıya.

Kayıklar Orka’nın dik-
katini çekmişti. Çok geniş gövdeli ağaçların içleri oyularak yapılmıştı bu kayıklar. Kıyıya çekilmiş olanlardan birinin yanına gidip uzun uzun inceledi. Yanına gelen Mork’a el işaretleriyle kayığın nasıl yapıldığını sordu. Ağaçları gösterdi Mork, eliyle keser gibi

yaptı. Devrilen düşsel ağacı yine eliyle dallarından temizleyip gövdeyi ikiye ayırdı. Uç tarafını eliyle itti. Geri kalanın üzerinde parmaklarını oynatarak ateş işareti yaptı. Ateşi tüm kütüğe yaydı yine işaretle. Ateşin üzerine su döker gibi yaptıktan sonra kütüğün içini oymaya başladı.

Orka bu kütük kayıkların nasıl yapıldığını anlamıştı.

On dakika kadar yürüdükten sonra Mork'un klanının bulunduğu yere geldiler. Bu, yüksek bir tepenin içine giren pek büyük bir mağaraydı. Klan halkı onları sevgi gösterileriyle karşıladı. Kalabalık bir klandı bu. İki elin on katından çok insan vardı; içlerinde siyah saçlı olanlar da vardı ama çoğu sarışın ya da kumraldı.

Mork, "Krol" diye klan başkanını tanıttı onlara.

Orka kayıktan gelirken yanına almış olduğu geyik postuyla geyik boynuzundan yapılmış bir bıçağı ve yine geyik boynuzundan yapılmış oltaları başkan Krol'a armağan etti. Sevinerek aldı bu armağanları başkan. Özellikle bıçağı çok beğenmişti.

Çocuklar önce Kurt'tan korktular ama onun çok uysal ve çocuklardan pek hoşlanan bir hayvan olduğunu gördüklerinde hemen oynamaya başladılar. Kimisi ileriye bir çomak atıyordu Kurt yakalayıp getirsin diye, kimisi sırtına binmeye çalışıyordu. Kurt tam bir curcuna yaratmıştı klan mağarasının önün-

deki alanda. Çocuklarla oynamak belli ki onu pek mutlu ediyordu.

Genç kızlar konuklara meyve ikram etti. Yaban elması, yaban armudu gibi meyvelerdi bunlar ama hepsi de çok lezzetliydi. Sonra Krol uzun uzun bir şeyler anlattı. Mork, Nom'un anlayabileceği sözcüklerle çevirmeye çalıştı Krol'un söylediklerini.

“İki gün sonra, kendilerine çok zarar veren yaralı ve kızgın bir mamutu avlamaya gideceklermiş; başkan bizim de katılmamızı istiyor bu ava” diye çevirdi Mork'un sözlerini Nom.

“Koca mamutu nasıl avlayacaklarmış?” diye sordu Orka, “Bildiğim hayvanların en büyüğüdür o...”

Mork yere çizdiği resimlerle yanıtladı bunu.

Önce çevresi kayalıklarla kaplı küçük bir girinti çizdi, sonra mamutu ürküten bir avcı grubuyla onu kışkırtarak kaçan birkaç avcı... Mamut kayalığa girince kışkırtanlar kayalara tırmanırken, bir öbek avcı da kayalığın önünü önceden örülmüş çitlerle kapattı. Sonra kayalığın üstündeki avcılar mızraklar atarak, kaya parçaları fırlatarak mamutu avladılar.

Orka'nın hiç yaşamadığı bir şeydi mamut avı. Ona çok heyecan verici geldi. Tırnağıyla dokunsa ezeceği minik insanlar, dağ gibi bir hayvanı avlayacaklardı. Bir an düşündü, sonra yere bir ucu sivri büyük bir kazık çizdi. Mork'un anladığından emin olduktan sonra o kazığın benzerlerini kayalığın içine

çizdi. Böylece, kayalığın içine hızla dalan mamut hızını alamayıp doğruca kazıkların sivri ucuna çarpacak ve ölümcül bir yara alacaktı. Yukarıdan atılan mızrak ve taşlarla avlamaktan çok daha etkili bir yöntemdi bu.

Mork'un gözleri parladı birden. Hemen klan başkanı Krol'un yanına koştu, uzun uzun anlattı Orka'nın önerisini. Krol da bunu pek beğenmişti. Geyik derisinden yapılmış ince bir yelek verdi Orka'ya armağan olarak.

O gece bir şenlik havasında geçti. Herkes güldü, eğlendi. Kalkıp çılgınlar gibi dans etti Nom. Bir an durakladı dansının orta yerinde. Bir kenarda tek başına duran, onun dansına deliler gibi alkış tutan güzel bir kadın ilişmişti gözüne. Yüreği başka türlü atmaya başlamıştı... Fakat dansını bitirdiğinde o güzel kadın yoktu yerinde.

Orka'nın yanına koştu hemen.

"Bir güzel kadın gördüm, görür görmez de ona âşık oldum. Ama dansımı bitirdiğimde yerinde yoktu. Bir serap mı gördüm yoksa?" diye anlattı derdini ona. "Evli değilse onunla evlenmek istiyorum."

"Sabah olunca anlarız" dedi Orka.

Nom yatmaya giderken kendi avcılarından Rok geldi Orka'nın yanına.

"Ben buralı bir kıza âşık oldum. Onunla evlenmek istiyorum" dedi.

“Hangisi?”

“Şu, ateşin önünde tek başına oturan genç kız...”

Ona da, “Bunu yarın konuşalım” yanıtını verdi Orka.

O gece Nom hiç uyuyamadı. Rok da...

Orka ise derin bir uykuya daldı. Düşünde sevgili eşini ve bebişini gördü.

Büyük Aşklar Böyle Başlar

Sabah gün doğmadan uyandı Nom, silahlarını kuşanıp ormana gitti. Sabah gün doğmadan uyandı Rok, çayırılığa gitti. Gün doğarken uyanan Orka iki yoldaşının yokluğunu fark etti hemen. Gülümsedi... Anlamıştı.

Birkaç saat sonra Nom göründü uzaktan; elinde bugün bizim sülün dediğimiz kuşa benzer üç kuş vardı. Avlanması zor, eti pek lezzetli olurdu bu kuşların. Orka yine gülümsedi... Çok geçmeden Rok göründü çayırılığın ucundan. Sırtında bir ceylan vardı. Orka bir kez daha gülümsedi.

Bu sırada klan halkı uyanmış, günlük işlerini yapmaya başlamıştı.

“İşte” dedi Nom kuşları Orka’nın önüne bırakarak.

“Ne o, benimle mi evlenmek istiyorsun yoksa?” diyerek güldü Orka.

“Aracılık etmeni istiyorum... Ben kendi başıma beceremem.”

“Önce âşık olduğun kadını bulmamız gerek... Aracılık işini de Mork’a bırakırız.”

Kuşlarını alıp bir kayanın dibine oturdu Nom.

Birkaç dakika sonra Rok yanındaydı Orka’nın.

“İşte” dedi sırtındaki ceylanı yere bırakarak. O da değerli bir armağan getirmişti âşık olduğu genç kız için. Ona da aynı yanıtları verdi Orka. Rok da avını alıp Nom’un yanına oturdu.

Orka ertesi günkü av hazırlıklarına yardımcı olan Mork’un yanına gitti hemen. İkisinin de anlayabildiği birkaç sözcüğü kullanıp kaya dibinde oturan iki âşığı göstererek birkaç resim çizdi yere. Mork hemen anladı Orka’nın ne söylemek istediğini. Gülerek Nom’un yanına koştu. İki dilin karışımı olan ortak dilleriyle konuştu onunla. Sonra kadınların postları taşılayıp tuzladıkları, öğlen için yemek hazırladıkları yere doğru götürdü onu.

“Bekle” diye homurdandı Rok’a Nom, giderken, “Az sonra senin sıran da gelecek.”

Nom’un âşık olduğu genç kız, kurutulmak için toplanmış bitkileri ayıklayanların arasındaydı.

“İşte o!” dedi Mork’a.

İnanılmaz bir kahkaha koyuverdi Mork. Kasıklarını tuta tuta gülüyordu. Çünkü Nom’un âşık olduğu kadın, eşini yıllar önce bir av sırasında yitirmiş olan kendi annesiydi! Mork’un kahkahasını sona erdirebilmek için sırtına sert bir şaplak attı Nom.

Neden böyle güldüğünü anlayınca da olduğu yere büzülüverdi.

“Hadi” dedi Mork, “Götür ver ona getirdiğin armağanları. Kabul edecektir... Senin gibi bir babam olması da onurlandırır beni.”

Sorgulayan gözlerle baktı ona Nom. Gözlerindeki ışıltıyı görünce aksak adımlarla ilerledi. Getirdiği üç kuşu Mork’un annesi Miya’nın önüne bıraktı. Bu, “Ben seni hiçbir zaman aç bırakmam” anlamına geliyordu.

Gece onun dansını büyük bir coşkuyla izlemiş olan Miya gülümsedi, gözleri ıslıl ıslıl parladı. Uzanıp kendisine armağan edilen avları aldı. Nom’a teşekkür etti. Onunla evlenmeyi kabul etmişti...

İçinde fırtınalar kopuyordu Nom’un. Bağıra çağıra dans etmek istiyordu. Omzunu tutarak sakinleştirdi onu Mork. Sırada bir başka damat adayı daha vardı: Rok’un oturduğu kayanın yanına yöneldiler yeniden.

Rok öyle bir telaşla kalktı ki yerinden, az daha düşüp kafasını kayaya çarpıyordu. Çalışan kadınların arasında âşık olduğu kızı gösterince Mork yine kahkahalarla gülmeye başladı. Çünkü bu, kimseyle evlenmeye yanaşmayan, klan başkanı Krol'un kızı Ucan'dı. Bunu anlatamazdı genç avcıya... Eliyle işaret etti armağanını götürmesi için.

İlk anda pek şaşırdı Ucan. Sonra ısıltı ısıltı parladı gözleri. Bir elini heyecanla titreyen Rok'a uzattı. İki genç el ele tutuştuklarında inanılmaz bir kahkaha daha patlattı Mork. Klanın her yanından duyuluyordu kahkahası. Herkes merakla toplandı mağaranın önündeki alana.

"Düğün var, düğünüün! Hem de çiftte düğün!" diye bağıırıyordu Mork.

"Ben gönlüme göre bir eş bulamadığım için hiç evlenmedim şimdiye kadar" diye anlatıyordu Nom Orka'ya, "İşe bak, şimdi hem bir eşim hem de bir oğlum olacak..."

Başkan Krol kızının hiç tanımadıkları bir klandan gelen bir avcıyla evlenmesini biraz tedirginlikle karşılıyordu. Ama bu gençlerin iyi insanlar olduklarını gözlemlemişti. Araları biraz uzak olsa da iki klanın akrabalığı gelecekte çok işe yarayabilirdi. Üstelik en önemlisi, kızı da bu genç avcıyı sevmişti. Sevginin, sevdanın önüne geçmek olmazdı. O da onayladı bu evliliği.

Klanda büyük bir sevinç ve coşku başlamıştı. “Durun!” diye bağırdı Başkan Krol, “Önce yarınki av, sonra şenlik var.”

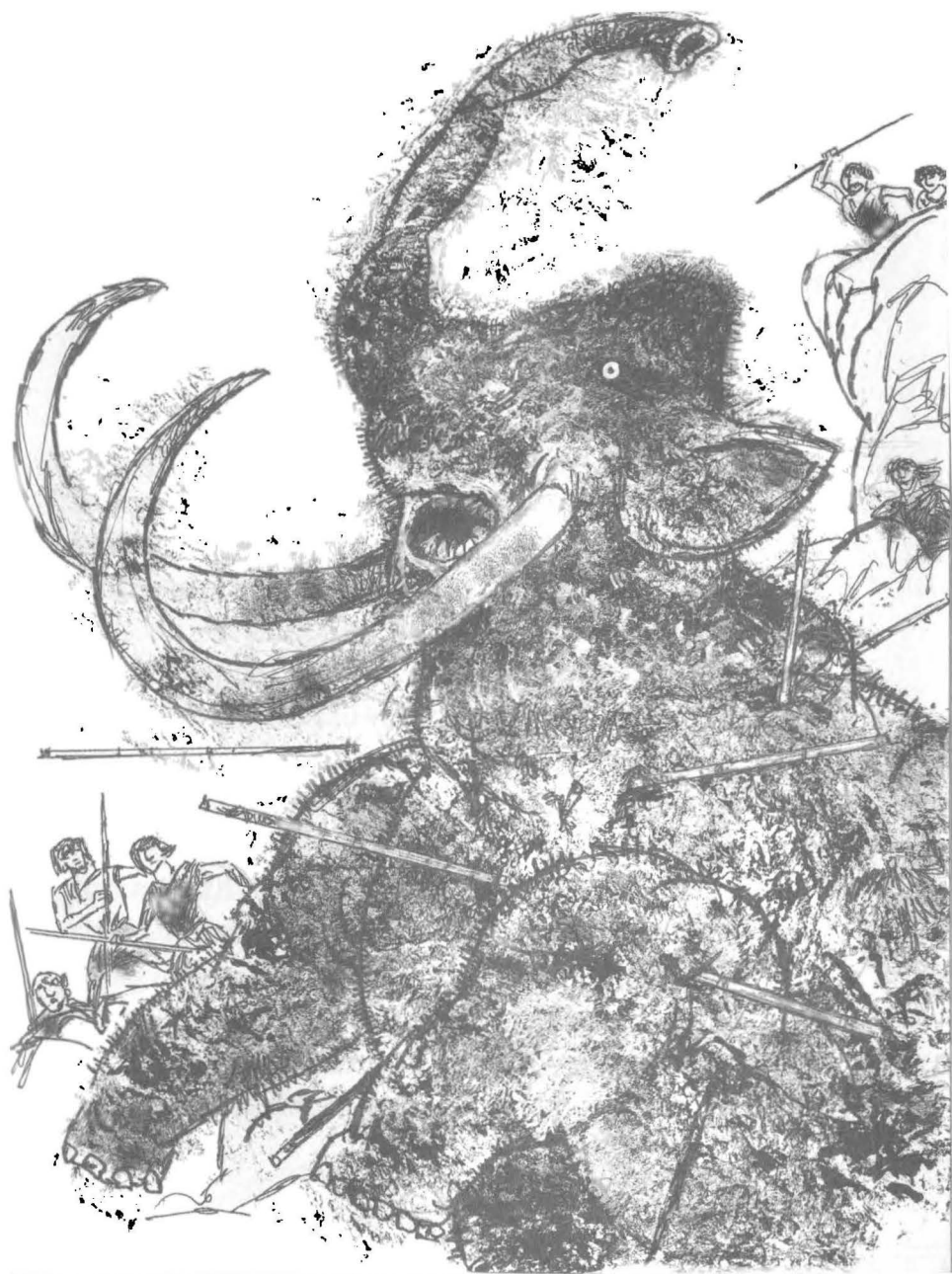
Herkes çifte sevgilileri baş başa bırakıp gündelik işlerine ve av hazırlıklarına koştu.

Mamut Avcı

O sabah erkenden, önceki gün Orka'nın kesip ucunu sivrilttiği kalın birkaç ağaç kazık yerleştirildi mamut için hazırlanan tuzağın ortasına. Klanın tüm avcılar yerlerini aldı. Belli aralıklarla kışkırtıcılar yerleştirildi yol üzerine. Yorulan kışkırtıcılar gizlenirken yerlerini ötekiler alacaktı. Önemli olan mamutu hazırlanan tuzağa çekebilmektir.

Herkes yerini aldıktan sonra bir öbek avcı azgın mamutun bulunduğu çayırılığın önüne giderek ellerindeki su kabaklarına, kaplumbağa kabuklarına, kurumuş ağaç kabuklarına, daha akla ne gelirse her şeye vurarak çayırılıktaki mamutun dikkatini çekmeye çalıştı. Mamut bir an durup başını dikti, sonra seslerin geldiği yöne döndü. Elini kolunu sallayarak önünde dikilen minnacık bir insan vardı; ötekiler çalıların ardına gizlenmişlerdi çünkü. Hemen onu ezip paramparça etmek için ardına düştü. Az sonra o insancık yitip giderken bağırıp çağıran,

kollarını sallayıp kendisine taş atan bir yenisi çıktı ortaya.

Mamut sonunda tuzağın kurulduğu kayalığa kadar geldi. Üç avcı aynı anda tuzak yerine girmesi için ellerindeki su kabağı ve benzeri şeylere vurarak kışkırttılar onu. Saldırıya geçen mamut hızla içeriye daldı ama kendisini kışkırtanlar çoktan kayalara tırmanmıştı. Tüm hızıyla tuzak alanına girdiğinde, Orka'nın öngördüğü gibi ucu sivriltilmiş kazıklar saplandı gövdesine. Biri tam yüreğine gelmişti; inanılmaz bir çığlık atarak devrilip kaldı.

Kimse yaralanmadan son bulan bu büyük av Başkan Krol'u pek mutlu etmişti. Sevinçle ayağa fırladı kayaların üstündeki yerinden. Ayağı kayınca da iki metre kadar aşağıya yuvarlandı! Büyük avın tek yaralısı, kolu kırılan Başkan Krol olmuştu.

Nom başkanı hemen mağaranın yanına götürmelerini söyledi avcılara. Kendisi de sağaltıcı bitkiler toplamak üzere çayırılığa gitti. Çok geçmeden başkan bağırta bağırta kırık kolunun iki ucunu bitıştirdi. Sonra kırık yerin üstüne otları ezerek yaptığı ilacı sürdü. En son da kırık yeri iki düzgün dal parçasının arasına alarak geyik derisinden kestiği şeritlerle güzelce sardı. Bu kazaya karşın Başkan Krol'un keyfi pek yerindeydi. Çok büyük bir avı kolayca gerçekleştirmişlerdi. Avcılar artık av alanlarında bu çılgın mamuttan korkmadan dola-

şabileceklerdi. Üstelik kış için ciddi bir et birikimi sağlamışlardı.

Bu arada avcılar bu büyük avın en eziyetli işini yapıyor, mamutun derisini yüzüyorlardı. Bu koca avın derisini yüzüp etini parçalamak hiç de kolay bir iş değildi doğrusu: En az üç gün sürecek, çok eziyetli bir işti bu. Öncelikle o gece yapılacak olan mamut şenliği için kesilen etler yollandı klanın mağarasına. Böyle büyük bir avı şenlik yaparak kutlamak gerekirdi.

Hava kararırken kokuya gelecek yırtıcıların içeriye girmesini önlemek için kayalıktaki girintinin önünü çalılardan yapılma çitle kapattı avcılar. Mamutun dişlerini söküp klana döndüler.

Başkan Krol mamutun dişlerinden birini Orka'ya armağan etti hemen. Çok değerli bir armağandı bu. Başını saygıyla eğerek başkana teşekkür etti Orka... Mork, klana böylesine akıllı ve cesur dostlarla döndüğü için ortalıkta keyifle dolanıyordu.

Mamutu parçalayıp taşımaya yardım etmek için Eşek Klanı'nın avcıları da katıldılar öteki avcılara. Birkaç yırtıcı içeriye girmek için çiti zorlamış ama girememişti. Avcılar zaman yitirmeden işe koyuldular. Akşama kadar mamutun büyük bir bölümü yüzülüp parçalanmış, mağaraya taşınmıştı. Bir öbek avcı etleri kesip tütsülenmek üzere dumanlı ateşin üstüne asıyordu.

Çocuklarla oynayan Kurt koca bir dilim eti mide-sine indirmişti bile. Bu arada Orka çocukların oynadı-ğı bir şeyi görmüştü. Geyik derisinden, ortasında genişçe bir yuva bulunan iki uzun şeritten yapılmış bir savurma sapanıydı bu. Geniş yuvaya küçük bir taş koyup hızla çeviriyorlardı şeridi; bir ucunu bıraktıklarında taş hızla fırlıyordu. Karşlarına diktikleri hedefe fırlatıyordu çocuklar taşları. Çoğu da hedefi vuruyordu.

Çocuklardan birinin sapanını ödünç aldı Orka. İçine bir taş koyup hızla çevirerek hedefe doğru fırlattı. Çok öteye gitmişti taş. Kıkır kıkır güldü çocuklar. İkinci taş daha yakına gitmişti... Nihayet üçüncü taşla hedefi vurdu. Sapanı ödünç aldığı çocuğa geri verdi.

Geyik derisi olmazdı ama sığır derisinden bu sapanların büyüğü yapılsa daha büyük taşlar atılabilir, bu oyuncak bir av silahına dönüştürülebilirdi. Hemen Mork'un yanına gitti. Ne yapmak istediğini yere çizip yarım sözcüklerle anlatarak ondan sığır derisi istedi.

Az sonra tasarladığı av sapanını hazırlamıştı. Birkaç büyük taş seçip Mork'u da yanına alarak çocukların sapanla oynadığı yere gitti. İlk savurduğu taş uzağa düşmüştü yine; ikinci savurduğu taş ise çocukların diktiği hedefi yere devirmişti... Çocuklar da, Mork da pek şaşırdılar bu işe. Mork sapanı dene-

mek istedi. Çocukluğunda bu oyuncakla çok oynamış olduğundan, çocukların yeniden yerine dikmiş oldukları hedefi ilk atışta vurdu.

Klanların yeni bir av silahı olmuştu. Üstelik bu silah düşmanlık için gelenlere karşı da uzaktan kullanılabilirdi.

Başkan Krol bu buluşu pek beğendi. Hemen bu türden birkaç sapan yapılmasını söyledi avcılara... Çok geçmeden bir öbek avcı, eskiden oyuncak olarak kullandıkları bu yeni av silahıyla atış denemeleri yapmaya başlamıştı bile. Krol bu buluşu için Orka'ya ödül olarak ucu balık kemiğinden yapılmış bir mızrak armağan etti.

Öte yandan klan kadınları çifte düğün için hazırlık yapıyorlardı. Klanda çok sevilen ve sayılan Miya ve başkanın kızı Ucan evlenecekti. Bu çok görkemli bir düğün olmalıydı.

Çifte Düğün

Mamutun yüzölüp parçalanması ve tütsülenmesi bitmiş, klan yeniden gündelik yaşamına dönmüştü... Aslında pek de dönmüştü diyemeyiz buna, çünkü herkes iki gece sonra yapılacak çifte düğüne hazırlanıyordu.

Âşıklar kuytu köşelerde el ele geziniyor, yarım yamalak sözcüklerle, çoğu zaman da yere çizdikleri resimlerle sevgilerini anlatıyorlardı birbirlerine. Klan halkı onları rahatsız etmemeye büyük özen gösteriyordu.

Hem gelinler hem de damatlar için geyik derisinden çok güzel giysiler hazırlandı.

Düğün gecesı, mamutun taze etlerinin kokusuyla balıkçıların o gün avladıkları taze balıkların kokusu birbirine karıştı. Çayırdan toplanmış yeşilliklerle süslüydü sofralar. Ateşler yakılmıştı. Eritilmiş hayvan yağına bulanmış otlardan oluşan meşaleler yanıyordu her yanda. Dolunayın ışığı da gizemli bir hava katıyordu ortama.

Elma suyundan yapılmış şaraptan birkaç kadeh içtikten sonra şarkı söylemeye başladı Nom. Atalarından kalma çok eski bir şarkıydı bu. Önce hüzünlendiriyordu insanı, sonra da kalkıp oynama isteği verecek kadar kıvraklaşıyordu.

Ortaya atılan Nom şarkısını söyleyerek dans etmeye başladı. Mork geldi hemen yanına. Tüm gençler ortaya çıkıp katıldı bu dansa. Nom şarkılarını söylemeyi sürdürerek oturdu yerine. O susunca Mork başladı şarkı söylemeye. Klanın bildiği şarkılardı bunlar. Hep birlikte söylemeye başladılar. Orka kalkıp katıldı dans edenlere. Başkan Krol da şarkı söyleyip sağlam kolunu havada sallayarak eşlik ediyordu onlara.

Gece boyunca yenildi, içildi, eğlenildi. Gelinler hâlâ yoktu ortalıkta...

Gecenin geç bir saatinde gelinler mağaradan çıktı. Miya kızıl ceylan derisinden uzun bir giysi giymişti. Başında rengârenk kır çiçeklerinden yapılmış bir taç vardı. Gözleri ışıl ışıldı. Nom'a doğru yürüdü. Gözleri yaşarmıştı Nom'un; elini uzatıp Miya'nın elini tuttu.

Ucan'ın beyaz keçi derisinden, dizlerine kadar inen bir giysisi vardı. Başına beyaz çiçeklerden bir taç takılmıştı. Sözcüklerle anlatılamayacak kadar güzeldi. Gülümseyerek elini heyecanla bekleyen Rok'a uzattı. Alkış ve çığlıklarla karşıladı onları klan hal-

kı. Krol gözyaşlarını tutamıyordu. Kurt da uzun bir ulumayla katıldı şenliğe; koşarak gidip Nom'un elini yaladı. Sonra da bir kuytuda kemirmekte olduğu kocaman kemiğin başına döndü.

İki çift Krol'un önüne gidince tüm sesler kesildi. Ayağa kalkıp, "Sizleri eş olarak birleştiriyorum. Birliğinizi yalnızca ölüm ayırsın!" diye bağırdı Krol. Sonra iki çiftin ellerini ucu deniz kabuklarıyla süslü, ceylan derisinden yapılmış birer şeritle birleştirdi.

Kimsenin sesi çıkmıyordu başkan şeritleri bağlarken.

Sonra Kurt uzun uzun uludu.

Tüm klan Kurt'un ulumasına gülerken, gelinlerle damatları alkışlamaya koyuldu. Şarkılar, danslar yeniden başladı.

Başkan Krol'un hüznünlü bakışlarını gören Orka hemen yanına koştu. Bildiği üç-beş sözcükle neden üzgün olduğunu sordu.

"Kızımı yitirdim... Şimdi siz gidince kim bilir bir daha ne zaman görebilirim onu."

"Kızını yitirmedin, bir oğul kazandın. Klanın, klanımızın kardeşi oldu" dedi Orka, "Bu kardeşlikle büyüyoruz. Sık sık gelip gideriz bundan sonra. Siz de gelirsiniz bizim klana, Başkanımız Tor Baba'yla tanışırsın. Üzülme, kızın hep yanında olacak..."

Sağlam koluyla gözündeki yaşları silen Krol ayağa kalktı, meydanın ortasına yürüdü. Çok eski klan-

lardan kalma, çok eski bir dansla dolandı meydanı. Nom da biliyordu bu dansı; hemen katıldı ona. Acı ve sevinç, ayrılık ve kavuşma, en çok da sevgi vardı bu dansa. Klan halkı el çırparak katıldı onlara.

Dolunay denizin üzerinde kocaman bir tepsi gibi batana kadar sürdü eğlenceler. Sonra herkes yatağına gitti.

Orka kıyıda bir yere oturup sevgili eşi Mina ile bebeği Mino'yu düşündü uzun uzun. Onları pek özlemişti.

Krol'un duyduğu hüznü anlamaya başlamıştı. Yarı uyur yarı uyanık uzanmış olan Kurt'u okşayarak yatmaya gitti.

Dönüş

Düğün şenliğinden beş gün sonra Orka dönüş hazırlıklarını başlattı.

Büyük suyun çok dalgalı olacağı günlerin yaklaşmakta olduğunu söyleyip onu uyarmıştı Mork. Su kabakları içinde içme suyu yüklendi kayığa. Birkaç parça tütsülenmiş mamut eti ve kurutulmuş sebze eklendi azıklarına. Krol mamutun derisinden büyük bir parçayı armağan etti onlara, “Kış aylarında mağaranızın kapısına asarsanız soğuk girmez içeriye” diyerek.

Gelinlerle birlikte yola koyulacakları sırada, “Ben de sizinle geliyorum” dedi Mork. Sevinçle karşılandı bu öneri. Özellikle annesi tarafından...

Tüm hazırlıklar tamamlandıktan, yeni gelinlerin eşyaları ve mamut dişi yerleştirilip sıkıca bağlandıktan sonra kayık bağlı olduğu kazıktan çözüldü ve klan halkının çığlıkları arasında denize açıldı. Kurt kesik kesik havlayarak karşılık verdi kendisine seslenen çocuklara.

Nom ve Rok sevgili eşlerinin yanına oturmuşlardı. Nom çat pat diliyle Miya'ya uzun uzun bir şeyler anlatıyor, Rok kimi eşyaları göstererek Ucan'dan onların adını öğrenmeye çalışıyordu.

Elbette Mork vardı dümende. Her zaman olduğu gibi neşeliydi, gülümsüyordu. İki avcı kayığın arkasından denize olta salmıştı. Orka kayığın burnuna oturmuş ufka bakıyor, büyük suyun gerçekten de çok büyük olduğunu düşünüyordu.

Kıyıda epeyce açılmışlardı. Kayık suları hışırdatarak ilerliyordu. Birden bir yunus sürüsü belirdi yanlarında. Sıçraya sıçraya yüzüyor, kayıkla yarışıyorlardı. Avcılardan biri hemen zıpkınına davrandı. Onun için çok kolay bir av olurdu bu balıklar. Akşam yemeğinde balık ziyafeti hiç de fena olmazdı doğrusu.

“Av yok! O dost!” diye bağırdı Mork olanca gücüyle.

Kayıktaki herkes irkildi bir an. Avcının mızrağını indirdiğini gören Mork kendi dilinde heyecanlı heyecanlı bir şeyler anlattı Nom'a.

“Anladığım kadarıyla bunlar balıkçıların dostu olan balıklarmış. Avlanmazlarmış. Fırtınada yolunu yitiren balıkçılara yol bile gösterirlermiş” diye çevirdi onun söylediklerini Nom.

“Yazık!” diye hayıflandı zıpkınına davranan avcı, “Akşam yemeğinde keyifli bir balık ziyafeti düşlemiştim.”

Kürekçiler yeniden küreklere asıldıkları sırada, “Düşün gerçekleştirecek dostum!” diye bağırdı kayığın arkasından denize olta atmış olan avcılardan biri, “Büyük bir balık yakaladım!”

Epeyce uğraşarak balığı kayığa çekti. Kocaman bir palamuttu yakaladığı balık. Hemen ardından, ona imrenen gözlerle bakan ikinci avcı bağırdı: “Geliyooor! Hem de çok büyük...”

Mork ona yardım olsun diye kayığı biraz yavaşlattı. Öteki avcının yardımıyla kayığa aldıkları, ilkinden de büyük bir palamuttu.

“Yunuslar getirdi!” dedi Mork gülümseyerek. Yunuslar hâlâ kayığın çevresinde yüzüyor, havaya zıplayıp oynuyorlardı.

“Büyük su sandığımdan daha büyük ve sürprizlerle dolu” diye düşündü Orka. “Bu suya saygı göstermemiz gerek.”

O geceyi kuytu bir koyda geçirdiler. Ateşte pişen dilimlenmiş balıkların mis kokusu tüm çevreyi sarmıştı. Herkese yetecek kadar balık vardı. Kurt’a da kafalarını yemek düşünüyordu. Yine de Nom, “İki balık kafası bu koca kurda yeter mi?” diyerek ona birkaç parça tütsülenmiş kemikli et verdi. Elini yalayarak teşekkür etti ona Kurt.

Gece olaysız geçti. Üçüncü gün yağan yağmur sayılmazsa, sonraki günler de olaysız geçti. Geyik sürüsünün olduğu yere geldiklerinde Orka birkaç

geyik avlamanın iyi olabileceğini düşündüyse de yola devam kararı aldı. Kışı geçirmelerine yetip de artacak kadar et biriktirmişlerdi klanda. Hem karısını ve bebeği çok özlemişti.

Geldiklerini ilk gören, kurt yavrularıyla dere kıyısında gezintiye çıkmış olan Tor Baba oldu.

“Geldileeeeeer! Geldiler!” diye bağırdı gür sesiyle.

Az sonra dere kıyısını doldurmuştu klan halkı.

Kumsala yaklaşan kayıktan önce Miya ile Ucan indi. Tor Baba ellerinden tutarak yardım etti onlara. Bir “Ooooo!” sesi yükseldi klan halkından. Kadınlarla kızlar hemen bu iki kadının çevresini sardılar. Kurt yavrularının yanına koştu hemen, onlarla oynamaya başladı. Orka koşup eşi Mina ile bebeği Mino’ya sarıldı. Uzun uzun kokladı Mino’sunu.

Nom, Miya’nın eşyalarını bir eşeğe yükledi. Bir eşeğe de Miya’yı bindirdi. Önce bir parça korktuysa da Miya, Şin ona eşeklerin ne kadar uysal hayvanlar olduklarını birinin üzerine binerek gösterdi. Bir parça tedirgin de olsa, Nom’un yardımıyla bindi bir eneğin sırtına Miya. Üçüncü eneğin sırtına binen Nom, “Yarın yollarım bunları sana” dedi Şin’e, “Eşeklerini özlemene izin vermem!” diye ekledi gülerek.

Mork, Eşek Klanı’nda alışıp sevdiği arkadaşlarıyla kalmaya karar vermişti. Dilediği zaman gidebilirdi annesinin yanına.

Yolcular uğurlandıktan sonra tüm klan Orka ile avcılarının çevresine toplandı. Konuşulacak çok şey vardı.

“Bu Mork” diyerek Mork’u tanıttı önce Orka. “Kardeşimiz” dedi onun için. Kölecilerin tutsaklarından geride kalan genç bir kız sevinç çılgınlıkları atarak koştu hemen Mork’un yanına. Aynı klandandı o da... Ayının postunu, mamutun derisini ve dişini göstererek uzun uzun anlattı yaşadıkları serüvenleri Orka. Genç kızlar az sonra Ucan’ın çevresini sarmışlardı. Ucan’ın öğrenmiş olduğu birkaç sözcük ve işaretlerle pek güzel anlaşıyorlardı. Klanından getirdiği eşyaları, deniz kabuklarından yapılma takıları, giysileri gösterdi Ucan onlara. Giysiler pek ilgisini çekmişti kızların. Hepsi ilk fırsatta onlara benzeyen giysiler yapmak istiyordu.

Kurt yavrularıyla birlikte çok mutlu bir biçimde, önlerine konan etli kemikleri kemirmekteydi. Tor Baba sevenlerin kavuşmasını anlatan güzel bir şarkıya başladı. Tüm klan katıldı ona. Arada sırada keyifle kesik kesik havlayan Kurt bile...

Kış ve Bahar

Güzün doğayı boyadığı sarı ve kırmızı renkler çok geçmeden yitip gitti. Dinlenmeye başlamıştı tüm doğa. Yapraksız ağaçlar, boz renkler sardı her yanı.

O yıl erken gelmişti kış ama Orka, Şin, Tor Baba ve Ron'un bildiğinden çok değişik bir kıştı bu. Çok daha sıcaktı hava. Klan mağarasının yakınındaki dere buz tutmamıştı. Orka, Tor Baba ve Ron, hava soğuk olmasına karşın yıkanabiliyorlardı bile orada.... Bol bol yiyecekleri, ateş yakmak için bol bol odunları vardı. Sürekli yağmur yağıyordu ama yağmursuz zamanlarda tüm klan halkı mağaranın dışına koşuyor, orada keyifli zamanlar geçiriyordu.

Ucan kolayca alışmıştı klanın yaşamına. Mino emeklemeye başlamıştı. Kurt hızla büyüyen yavrularıyla, yavrular da klandaki birkaç çocukla oynayıyordu. Havanın güzel olduğu günlerde avcılarının kimisi denize, kimisi kırlara avlanmaya gidiyordu. Böylece taze et de yiyebiliyorlardı.

Kış olaysız geçti.

Sonra bahar geldi. Her yer binbir renkli çiçeklerle donanmıştı. Serüvenlerle dolu yeni bir yıl başlıyordu Eşek Klanı için.

Bir sabah mağaranın önüne çıkıp çevredeki güzelliklere bakan Tor Baba kendini tutamayıp, “YAŞAMAYI SEVİYORUUUUUUUM!” diye bağırdı gür sesiyle. Uzun bir ulumayla katıldı Kurt ve artık erişkin birer kurt olmuş yavruları ona.

Eşek Klanı çok uzun yıllar huzur ve mutluluk içinde yaşadı mağaralarında. Sonunda ev yapmayı öğrendiler ve uygun bir yere evlerini kurdular.

Kış aylarında yaptıkları resimler hâlâ duruyor mağaralarının duvarında.

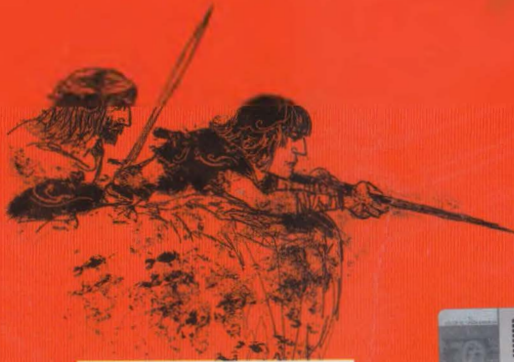
Nerede mi mağara? Dere ile büyük suyun kesiştiği yerin sol tarafındaki kayalıkların orada.

Eşek Klanı Büyük Su'ya açılıyor,
macera devam ediyor!

Zorlu bir yolculuğun ardından, evlerinden çok uzaktaki yeni topraklara ulaşan ve burada Eşek Klanı'na katılan Orka ve Şin, bu kez savaşa, dahası kölecilerle tanışıyor. Kölecilerden alınan gemiyle Büyük Su'da bir araştırma gezisine çıkan Orka ve dostları, denizin sert yüzüyle sınandıkları günlerin ardından, kendilerine hiç benzemeyen "sarışın" insanlarla dolu bir klanla karşılaşılıyorlar. Bu "denizci" halkla kurulan dostluk, yeni aşkları, yeni şarkıları ve elbette yeni bilgileri de beraberinde getiriyor.

ISBN 978-975-08-4029-6

9 789750 840296

8 TL

